

ACADEMIA ROMÂNĂ

Filiala Cluj-Napoca

Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”

Str. Emil Racoviță, nr. 21, 400165 Cluj-Napoca, România

Tel./ fax: (+40) 264 432440 (secretariat)

e-mail: institut.puscariu@academia-cj.ro; institutul.puscariu@gmail.com

web: <http://www.inst-puscariu.ro>

Nr. 343 / 16.11.2021

RAPORT SINTETIC asupra activității desfășurate în anul 2021

I. Membrii Secției – lucrări publicate în 2021:

Nu e cazul.

II. Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”:

1.1. Domenii de cercetare:

A. Lingvistică: lexicografie și lexicologie românească și bilingvă; filologie; dialectologie; toponimie.

B. Istoria literaturii române.

1.2. Programe și proiecte de cercetare derulate în 2021:

1. *Tezaurul lexical al limbii române. Dicționarul limbii române (DLR)*
2. *Lexicografie bilingvă româno-maghiară. Dicționarul român–maghiar (DRM)*
3. *Lexicografie literară românească*
 - a. *Dicționarul general al literaturii române (DGLR)*, ediția a II-a
 - b. *Dicționarul cronologic al romanului românesc de la origini până în prezent (DCRR)*
 - c. *Dicționarul cronologic al romanului tradus în România de la origini până în prezent (DCRT)*
 - d. *Dicționarul culturii critice românești (DCCR)*
4. Mihail Dragomirescu, *Opere*. Ediție
5. *Corpusul însemnărilor vechi românești. Transilvania*
6. *Școala Ardeleană. Ediția a II-a revăzută și adăugită*
7. *Tezaurul toponimic al României. Transilvania*
8. *Atlasul lingvistic român I și II. Texte dialectale (ALRT I)*
9. *Atlasul lingvistic român pe regiuni*
 - a. *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Transilvania*
 - b. *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Banat*
 - c. *Noul atlas lingvistic român. Crișana*
 - d. Analiza informatică a datelor atlaselor lingvistice regionale pe baza caracterizărilor metalingvistice
10. *Atlase lingvistice europene: a) Atlasul limbilor Europei (ALE); b) Atlasul lingvistic romanic (ALiR)*
11. *Atlasul lingvistic român. Graiurile dintre Morava, Dunăre și Timoc*
12. *Sextil Pușcariu. Corespondență primită*

13. *Folclorul în răspunsurile la Chestionarele Muzeului Limbii Române* (desfășurat sub coordonarea Secției de Arte, Arhitectură și Audiovizual a Academiei Române)

Programul de cercetare nr. 1, *Tezaurul lexical al limbii române*, precum și programul nr. 9, *Atlasul lingvistic român pe regiuni*, constituie teme fundamentale ale Academiei Române. Proiectele nr. 3, 7 și 11 constituie teme prioritare. Programul de cercetare nr. 10, cu proiectele ALE și ALiR, constituie o temă de colaborare internațională, coordonată, pe plan național, de CS I dr. Nicolae Saramandu, de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din București.

III. Resurse umane:

Organigrama Institutului cuprinde, în prezent, **36** de posturi: **28** în cercetare și **8** în personal auxiliar cercetării. În cercetare lucrează, efectiv, **32** de cercetători, dintre care **24** cu normă întreagă și **8** (2 pensionari și 6 cadre didactice) cu cumul de o jumătate de normă științifică, după cum urmează: **1,5 CS I, 6,5 CS II, 14,5 CS III, 4,5 CS, 1 AC.**

Conducători de doctorat: 1 (în SCOSAAR) + 2 (afiliați Universității Babeș-Bolyai).

Doctori în filologie: 27.

IV. Activitate de formare a tinerilor cercetători:

Doctoranzi care lucrează în Institut:

- 1) CS III Bogdan Harhăță
- 2) CS Márta Vremir
- 3) CS dr. Otilia Urs (al doilea doctorat)
- 4) CS Crina Pop
- 5) CS dr. Maria-Alexandra Baneu (al doilea doctorat)

V. Infrastructura de cercetare:

- 1) Valoarea patrimoniului imobil (mijloace fixe din buget, donatii si venituri proprii) = 16.856.106,23 lei; valoarea patrimoniul mobil (obiecte de inventar din buget si venituri proprii): 418.212,31 lei. Total: 17.274.318,54 lei.
- 2) Fondul de carte al bibliotecii a fost completat cu 187 volume (cărți și periodice) în valoare totală de 6963,25 lei, reprezentând trim. IV/2020, 23 volume în valoare de 3099,25 lei și trim. I–III/2021, 164 volume în valoare de 2994 lei. Biblioteca deține în prezent 58.515 volume. Fondul de patrimoniu cultural național este constituit din 563 de piese (manuscrite, documente, tipărituri slavone și carte veche românească) din secolele al XVI-lea–al XIX-lea.
- 3) În 2021 nu au fost achiziționate echipamente de cercetare din categoria mijloacelor fixe cu valoare peste 10.000 EURO.

VI. Rezultatele cercetării desfășurate în anul 2021:

Conform tabelului din anexa 2.

VII. Realizări deosebite obținute în 2021:

- A. În cadrul programului de cercetare nr. 11 au fost publicate la Editura Academiei Române două volume din *Atlasul lingvistic român. Graiurile dintre Morava, Dunăre și Timoc*, care oferă prețioase fapte de limbă pentru definirea romanității din Serbia orientală. Materialul a fost cules prin anchete directe efectuate în zonă de către dialectologii clujeni între anii 2004–2007, cu reveniri, fiind ulterior prelucrat informatic.
- B. În 2021 au fost publicate 19 cărți, 66 de articole de specialitate în edituri și reviste recunoscute în comunitatea academică, precum și 29 de articole în reviste de cultură.

Au fost susținute 41 comunicări la manifestări științifice internaționale sau cu participare internațională și 9 comunicări la manifestări științifice naționale.

VIII. Premii internaționale/naționale, ale Academiei Române:

1. Ligia Tudurachi, Premiul „Titu Maiorescu” al Academiei Române pentru *Grup sburător. Trăitul și scrisul împreună în cenacul lui E. Lovinescu*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2019.

IX. Cooperări științifice naționale și internaționale:

1. Proiecte

- a) *Noul Atlas lingvistic român. Crișana*, proiect realizat în colaborare cu Universitatea York din Toronto (Canada), prin aplicarea programului de digitalizare a datelor dialectale elaborat în cadrul *Romanian Online Dialect Atlas* (RODA).
- b) *Atlasul limbilor Europei* (ALE).
- c) *Atlasul lingvistic romanic* (ALiR).

2. **Oaspeți din străinătate care au vizitat institutul:** Ana Borbély (Institutul de Cercetări Lingvistice, Budapesta, Ungaria).

X. Conferințe (simpozioane)/ manifestări științifice organizate de institut:

- A. Cea de-a cincea Conferință Internațională „Zilele Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, 9–10 septembrie 2021, organizată de Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” în colaborare cu Societatea Română de Dialectologie.

XI. Granturi

- 1) **Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniu istoric și identități cultural-lingvistice (ROMIMAG)**, proiect derulat în consorțiu cu Universitatea Babeș Bolyai, director prof. dr. Corin Braga, responsabil partener pentru Academia Română Filiala Cluj-Napoca CS II dr. Adrian Tudurachi, cod PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326, contract nr. 49PCCDI/202. Durata grantului: 01.03.2018 – 01.09.2021. Valoare totală (pentru Academia Română Filiala Cluj-Napoca): 1.219.147,86 lei.
- 2) **Biblioteca digitală a răspunsurilor la Chestionarele Muzeului Limbii Române. Sistem integrat de gestiune și metadatură**, contract nr. 459C/15.10.2021, GAR-UM-2021-I-1.5-5 (perioada de implementare 15 octombrie 2021 – 15 octombrie 2021). Responsabil proiect: CS III dr. Cosmina-Maria Berindei. Valoare totală: 30.000 lei.
- 3) **Accesibilizarea fondului documentar ALRT II (ACCES-ALRT II)**, contract nr. 364C/15.10.2021, GAR-UM-2021-I-1.6-4, (perioada de implementare 15 octombrie 2021 – 15 octombrie 2021). Responsabil proiect: CS III dr. Veronica Vlasin. Valoare totală: 20.000 lei.
- 4) **Gestiunea digitală a romanului românesc. Digitalizarea patrimoniului de roman autohton 1920–1940 (GDRR)**, contractul de finanțare nr. GAR-UM-2021-I-1.5-6/15.10.2021 (perioada de implementare 15 octombrie 2021 – 15 aprilie 2021). Responsabil proiect: Asistent drd. Emanuel-Raul Modoc. Valoare totală: 25.000 lei.
- 5) **Modernism rural. Literatura română ca literatură est-central europeană (RuMo)**, contract nr. 99/2021, PN-III-P1-1.1-TE-2019-1378 (perioada de implementare 1 septembrie 2021 – 31 august 2022). Responsabil proiect: CS III dr. Cosmin Borza. Valoare totală: 431.880 lei.
- 6) **Colecție digitală a patrimoniului alimentar românesc și transfer spre societate (FOODie)**, contract nr. 569 PED/01.11.2021, PN-III-P2-2.1-PED-2019-5092, (perioada de implementare 1 noiembrie 2021 – 31 octombrie 2022). Responsabil

proiect: CS II dr. Cosmina Timoce-Mocanu. Valoare totală (pentru Academia Română Filiala Cluj-Napoca): 163.963 lei.

XII. Reviste de specialitate editate de institut:

1. Revista „Dacoromania”, s. n.; a apărut nr. 1/2021; nr. 2/2021 sub tipar; apare bianual din 1994; continuă „Dacoromania” (1920–1948) și „Cercetări de lingvistică” (1956–1993); publicată sub egida Editurii Academiei Române. ISSN 1582-4438; pagina web: www.dacoromania.inst-puscariu.ro; revista apare regulat și este indexată în: Clarivate Analytics ESCI, ERIH PLUS, SCOPUS, ULRICH, EBSCO, MLA. Este de asemenea indexată CNCS B.
2. Revista „Nyelv-és Irodalomtudomány Közlemények” („Studii și cercetări de lingvistică și istorie literară”); 2 numere pe an; apare din 1957; publicată sub egida Editurii Academiei Române, ISSN 0567-6223; pagina web: <http://lett.ubbcluj.ro/nyirk/ro/>. Indexată în MLA, Index Copernicus și Brill Linguistic Bibliography. Este de asemenea indexată CNCS B.
3. Revista „Dacoromania litteraria”; a apărut nr. 7/2020; nr. 8/2021 este în pregătire; apare anual, online, sub egida Filialei Cluj a Academiei Române și a Institutului „Sextil Pușcariu”. ISSN 2360-5189; pagina web: <http://www.dacoromanialitteraria.inst-puscariu.ro/ro/>. Indexată în EBSCO, ERIH PLUS, CEEOL, MIAR, DOAJ și FABULA.ORG. Este de asemenea indexată CNCS B.
4. *Caietele Sextil Pușcariu. Actele Conferinței Internaționale „Zilele Sextil Pușcariu”*, vol I, 2013 (apărut 2015), vol. II, 2015, vol. III, 2017, vol. IV, 2019, vol. V, 2021. ISSN 2393-526X, ISSN-L 2393-526X. Publicație de tip *proceedings* cu apariție din doi în doi ani; pagina web: <http://www.inst-puscariu.ro/CaieteleSP1.html>.

Concluzii și propuneri:

- 1) Fondurile bugetare și extrabugetare alocate achiziționării unor noi cărți pentru biblioteca institutului, precum și a unor echipamente de cercetare moderne sunt total insuficiente.

DIRECTOR,

CS I dr. habil. Eugen Pavel

SECRETAR ȘTIINȚIFIC,

CS II dr. Adrian Tudurachi

